

Školitelský posudek na bakalářskou práci Martina Horyny nazvanou *Naratologická analýza filmu Neopouštěj mě*

Práce Martina Horyny je příspěvkem do diskusí o možnostech zkoumání nefikčních filmů pomocí nástrojů vytvořených zejména pro fikční vyprávění. Ke svému výzkumu student vhodně volí současný dokumentární film s vysokým stupněm narace *Neopouštěj mě*. V první části práce Horyna představuje možnosti neoformalistické a kognitivisticko-naratologické metody a zároveň jednu z teorií dokumentárního filmu. Shrnutí jednotlivých konceptů a koncepcí není nadbytečně rozsáhlé, jako se u bakalářských prací často děje, ale naopak vytváří pevný rámec – jednotlivé myšlenkové konstrukty se postupně spojují do velmi funkčního nástroje, který Martin Horyna posléze použije v analytické části. Již zde se ukazuje první přínos práce. Martin Horyna má díky své dlouholeté práci v dokumentární sekci karlovarského festivalu velmi dobrý přehled o současné dokumentární tvorbě. Právě tato znalost mu dovoluje teoreticko-metodologickou část práce obohatit o mnoho příkladů – teoretické koncepce se tak stávají konkrétnější a obraz (současných) dokumentárních filmů plastičtější. Vhodně vytvořený teoretický rámec doplněný o konkrétní materiál také Horynovi dovoluje určitou míru zobecnění – práce tak vypovídá mnohé o dokumentárním filmu a ukazuje jeho konstruovanost, zamýšlí se nad otázkou (ne)autenticity a (ne)realistického zobrazování, nad vztahem fikce a nonfikce, ale i nad samotnými možnostmi vyprávění.

V druhé části se pak Martin Horyna věnuje už přímo analýze dokumentárního filmu s vysokým stupněm narace *Neopouštěj mě*. Z neoformalistické analýzy se stává intelektuální dobrodružství – obecné otázky sledované v první části práce zde nabývají na konkrétnosti. Student zkoumá, jak se struktura tohoto snímku vymyká rétorickým taktikám klasického dokumentárního filmu, postihuje ambivalenci mezi dojmem autentického, nezprostředkovaného záznamu skutečnosti a konstrukcí, která je blízká struktuře fikčních světů.

V závěru do sebe obě poloviny práce zdařile zapadají a deklarovaný cíl je zde naplněn. Horyna jednak ukazuje specifickou formální organizaci snímku *Neopouštěj mě*, která se blíží klasickému vyprávění, přičemž narace se ukazuje jako dominanta tohoto filmu. Zkoumaný film také prověřil, že navržený teoretický rámec je skutečně funkční a použitelný pro další dokumentární filmy – jeho přínos spočívá zejména v možnostech zkoumat vypravěče, perspektivu či fokalizaci, nebo realismus jako styl a formální konstrukt.

Student prokázal dobré analytické schopnosti, stejně jako velmi dobrou práci s odbornou literaturou. První část textu je zejména komparační, a syntetická, druhá pak již aplikační a instrumentální – v obou rovinách si Horyna nachází vlastní přístup a neomezuje se na pouhé opakování známých tezí. Shrnuji, že skrze jeden konkrétní film se tak Horynovi zdařila obecnější výpověď o dokumentárních snímcích, jejich narativních strukturách i konstrukci jejich fikčního světa. Práce má přínos i z hlediska metodologického – ve svém textu autor testuje možnosti použití naratologických nástrojů na výzkum vyprávění dokumentárních snímků. Na závěr je ještě nutné konstatovat, že práce je z hlediska formulačního a stylového vyspělá, logicky strukturovaná a argumentačně silná a spolupráce s Martinem Horynou byla velmi příjemná a plodná. Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení výborně.

PhDr. Kateřina Svatoňová, Ph.D.